

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและการคุ้มครองผู้บริโภค เครื่องดื่มผสมคาเฟอีน
ชื่อผู้เขียน	พรทิพย์ เผ่าพหล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

เครื่องดื่มผสมคาเฟอีนหรือที่เรียกกันทั่วไปในกลุ่มผู้บริโภคว่า “เครื่องดื่มชูกำลัง” นั้นในปัจจุบันประเทศไทยมีสถิติการบริโภคเครื่องดื่มชนิดนี้มากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ในขณะที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์นี้เป็นไปตามที่มีการโฆษณาของผู้ประกอบธุรกิจว่าเครื่องดื่มดังกล่าวมีประโยชน์มีสรรพคุณอะไรบ้าง ทั้งๆ ที่หากทำการศึกษาอย่างละเอียดจะพบว่าเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนมีทั้งประโยชน์และโทษในตัวเองขึ้นอยู่กับวิธีการเลือกที่จะบริโภค ในปริมาณที่เหมาะสม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องของส่วนประกอบในเครื่องดื่ม ประโยชน์และโทษจากการบริโภค เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัดในการบริโภคเพื่อไม่ให้มีการบริโภคมากเกินไปจนเกิดผลเสียต่อร่างกาย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น เพียงแค่การสร้างความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยมาตรการทางกฎหมายเป็นข้อกำหนดในการควบคุมผู้ประกอบธุรกิจ ตัวอย่างเช่น ในเรื่องกระบวนการผลิต ซึ่งได้แก่ส่วนประกอบต่างๆ ที่ใส่ลงไป ในเครื่องดื่มผสมคาเฟอีน รวมไปถึงกระบวนการในการจำหน่าย การโฆษณา เพื่อเป็นการควบคุมและให้ความคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มชนิดนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายในการที่จะศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมคาเฟอีน โดยทำการศึกษากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไป ในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์ที่มีการกำหนดเป็นการเฉพาะสำหรับใช้กับเครื่องดื่มผสมคาเฟอีน ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ประกาศบังคับใช้ ตัวอย่างเช่น ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง กำหนดข้อความที่ต้องแสดงในฉลากของเครื่องดื่มที่ผสมคาเฟอีน หรือประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง

หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มผสมคาเฟอีน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของผู้เขียนพบว่า มาตรการต่างๆ ดังกล่าวมายังไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เนื่องจากเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนเป็นเครื่องดื่มที่ต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษ เพราะเป็นเครื่องดื่มที่มีการใส่ส่วนผสมหลายอย่างและเป็นสารที่มีผลต่อร่างกาย การบริโภคเครื่องดื่มชนิดนี้ควรอยู่ในปริมาณจำกัด ดังนั้น การให้ความรู้แก่ผู้บริโภคและการควบคุมผู้ประกอบการจึงเป็นเรื่องสำคัญ ต้องมีการควบคุมอย่างละเอียดและเคร่งครัด เพื่อสุขอนามัยที่ดีของประชาชน

เมื่อทำการศึกษาพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนอย่างละเอียดแล้ว ผู้ศึกษามีความเห็นว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีช่องว่างที่อาจเกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคได้โดยง่าย อาจเนื่องมาจากในบางเรื่องยังไม่มียกกฎหมายออกมาควบคุม หรือมีการควบคุมแล้ว แต่เนื่องจากบทลงโทษที่ไม่รุนแรงส่งผลให้ยังคงมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวคือ ผู้บริโภค ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มผสมคาเฟอีนให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศให้มากขึ้น

Thesis Title	The Legal Problem of a Control Mechanism and Consumer Protection Concerning Energy Drinks
Author	Porntip Paopahol
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Kanlaya Tansiri
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

Recent statistics show that caffeinated drinks, generally known as “Energy drinks”, have the largest amount of consumption in Thailand. To date, the customers’ knowledge concerning the effects and qualities of this kind of products is largely based on the advertising of companies. However, many researches indicate that such drinks can have not only advantages but also disadvantages, depending on the amount of consumption. Therefore, in order to avoid the drawbacks of over consumption, sufficient information about ingredients, advantages and disadvantages must be provided for consumers. In this regard, merely providing such information is not enough. Laws are needed to supervise those companies so as to ensure that consumers are well protected. Specifically, such laws should have an effect on controlling the production processes, ingredients, marketing and advertising strategies of products.

Hence, the purpose of this thesis mainly focuses on legal problem concerning the consumer protection of caffeinated drinks. The current laws of consumer protection (such as Consumer Protection Act 2551 Food Act 2522) and some ministerial announcements will be critical analyzed. However, comparing to the foreign laws in many countries, this research found that laws and regulations in Thailand are not efficient for the consumer protection. Since the caffeinated drinks contain several ingredients and substances which can affect consumers’ health and consuming such drinks should be limited to the appropriate amount, effectiveness of legal control and consumers’ knowledge is very required to improve the general public health in the country.

After researching the current laws and regulations, researcher found that there are many loopholes in the consumer protection law in Thailand which may lead to injustice for consumers. The main problems might be a lack of law in some specific areas as well as insufficient punishment regime. As a result, many companies continually violence such laws and regulations.

Thus, in order to ensure that the level of consumer protection over the caffeinated drinks is appropriate and suitable for Thai's society and economy, this paper suggests that the reformation of the law is obviously necessary.